

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดอัตรา หลักเกณฑ์ และ
วิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘
วันศุกร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุม ๑๕๐๑ ชั้น ๑๕
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่ อาคารทาวเวอร์ บางเขน

รายชื่ออนุกรรมการที่มาประชุม

๑. นายอดุลย์	กาญจนวัฒน์	รองผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายณรงค์	แก้วเสวตพันธุ์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเงินกู้โครงการ ผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	อนุกรรมการ
๓. นางสาวอำนวยการ	เหรียญเจริญ	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๔. นางสาวจิรพันธ์	จันทร์สงฆ์	นักบัญชีชำนาญการ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๕. นายสมเจต	พานทอง	ผู้อำนวยการส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๖. นายสุชาติ	นิตยพงศ์ชัย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
๗. นางสาวลักษณีย์	งามสม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ แทนผู้อำนวยการสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง	อนุกรรมการ
๘. นางผ่องพรรณ	แพรททอง	ข้าราชการบำนาญ	อนุกรรมการ
๙. นายสมใจ	นาควารี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ส่วนกองทุนจัดรูปที่ดิน สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง	อนุกรรมการและ เลขานุการ

รายชื่ออนุกรรมการที่ไม่มาประชุม

๑. ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๒. ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	
๓. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายอมร	วรนุช	ผู้บริหารทีม ฝ่ายกฎหมาย	จ.ก.ส.
๒. นายสมหวัง	น้อยสำแดง	ผู้บริหารทีม ฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ	จ.ก.ส.
๓. นางสาววีรัตน์	บุญนาค	พนักงานวิเคราะห์งานสินเชื่อ	จ.ก.ส.
๔. นางสาวปรานี	ชมพัฒนา	นักวิชาการคลัง	กรมบัญชีกลาง
๕. นายณรงค์	มาเกตุ	นิติกรชำนาญการพิเศษ	สจต.
๖. นายศักดิ์ดา	อยู่เดช	นายช่างชลประทานอาวุโส	สจต.สกลนคร
๗. นายพิจิทธิ์	บรรณรงค์	นายช่างชลประทานอาวุโส	สจต.กาญจนบุรี

๘. นางสาวสิริญา	พนมวัน ณ อยุธยา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สจต.
๙. นายธนา	สิงหศิริ	นายช่างชลประทานชำนาญงาน	สจต.พิษณุโลก
๑๐. นายคณากร	เม็งเกร็ด	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ	สจต.
๑๑. นางสาวสุมน	ทิวสุภาพ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สจต.
๑๒. นางสาวเสาวลักษณ์	ดาวเรือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สจต.
๑๓. นางสาววัลย์รัตน์	ทับพร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	สจต.
๑๔. นางสาวเดือนเพ็ญ	อุปพงษ์	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	สจต.
๑๕. นายนที	สินเสมอ	เจ้าพนักงานธุรการ	สจต.
๑๖. นางยุวดี	นาควาริ	นักจัดการงานทั่วไป	สจต.
๑๗. นางสาวอรกัญญา	เสาสมภพ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	สจต.
๑๘. นางสาวจิรณีย์	สักกฤษา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	สจต.
๑๙. นางสาววาริรัตน์	จันทะวงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	สจต.
๒๐. นางสาวชนิษฐา	นาควาริ	นักจัดการงานทั่วไป	สจต.
๒๑. นางสาวเกศรินทร์	สุโพธิ์ไช	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	สจต.

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ท่านประธานกล่าวต้อนรับคณะอนุกรรมการฯ และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยสรุปต่อคณะอนุกรรมการฯ

ฝ่ายเลขานุการฯ ตามที่ได้มีการประกาศพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งจะตรงกับวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่แก้ไขได้ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗

๒. ยกเลิกพระราชบัญญัติคั้นและคูนน้ำ พ.ศ. ๒๕๑๔

๓. ออกพระราชบัญญัติใหม่ คือ พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญดังนี้

๓.๑ เพิ่มงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

“การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา

๓.๒ ปรับปรุงคำนิยาม “การจัดรูปที่ดิน” โดยให้ความหมายใหม่ว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดินหลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางผังแปลงจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน

การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อ และการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓.๓ กำหนดให้มีแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๓.๔ เพิ่มการมีส่วนร่วมของเจ้าของที่ดิน โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการชุมชนคัดเลือกกันเองจากเจ้าของที่ดินในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน

๓.๕ ปรับปรุงการออกพระราชกฤษฎีกาการจัดรูปที่ดิน โดย

๓.๕.๑ ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดินซึ่งเดิมได้กำหนดให้มีการประกาศรัฐมนตรีกำหนดเขตท้องที่ที่จะสำรวจเป็นโครงการจัดรูปที่ดิน

๓.๕.๒ ออกประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดิน โดยคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ซึ่งเดิมเขตโครงการจัดรูปที่ดินกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔

เลขานุการ เรื่องเดิม

คณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔

การดำเนินงาน

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ประเด็นที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดรับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อน

วาระที่ ๓.๑ การอนุมัติอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๑ , ปี ๒๕๕๑/๒ และแผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๒

เลขานุการฯ เรื่องเดิม

ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ เห็นชอบกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๑ ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร และจังหวัดหนองคาย โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๒ ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๒ พื้นที่ และจังหวัดอุดรธานี และแผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๒ ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้น ๘ พื้นที่ ๖ จังหวัด และให้นำเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาต่อไป

การดำเนินงาน

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง ได้นำเสนออัตราการเรียกเก็บเงินฯ ดังกล่าว เสนอให้ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้มีมติอนุมัติอัตราการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการ จัดรูปที่ดิน โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๑ , ปี ๒๕๕๑/๒ และแผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๒ ตามที่คณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ประเด็นที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

วาระที่ ๔.๑ ผลการดำเนินงานเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ประจำปีบัญชี ๒๕๕๗

เลขานุการ สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง ขอรายงานผลการดำเนินงานเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการ จัดรูปที่ดิน ประจำปีบัญชี ๒๕๕๗ ดังนี้

รายการ	ลูกหนี้คงเหลือ		แจ้งหนี้เพิ่มในปีและปรับเงินต้น		รวม	ผลการรับชำระ	ร้อยละ
	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน			
ลูกหนี้ผัดนัด	๓,๘๒๘	๓๐,๔๘๔,๐๓๑.๗๑		(๖๙,๘๕๙.๗๓)	๓๐,๔๑๔,๑๗๑.๙๘	๕,๑๒๗,๑๗๓.๗๒	๑๖.๘๖
ลูกหนี้ครบกำหนดในปี ๒๕๕๗	๘๑๔	๔,๙๗๓,๓๔๗.๒๑	๘๙๖	๒,๗๗๙,๐๕๑.๓๗	๗,๗๕๒,๓๙๘.๕๘	๕,๗๗๘,๘๗๒.๙๒	๗๔.๕๔
ลูกหนี้ที่ยังไม่ครบกำหนด	๒๐๐	๓,๘๘๔,๘๖๙.๓๒	๙๒๐	๕,๘๖๖,๒๒๓.๑๗	๙,๗๕๑,๐๙๒.๔๙	๒,๔๐๓,๐๑๐.๒๗	๒๔.๖๔
ลูกหนี้คงเหลือ	๔,๘๔๒	๓๙,๓๕๒,๒๔๘.๒๔		๘,๕๗๕,๔๑๔.๘๑	๔๗,๙๒๗,๖๖๓.๐๕	๑๓,๓๐๙,๐๕๖.๙๑	๒๗.๗๗

ผลการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ จนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

- แจ้งหนี้ จำนวน ๑๖๕,๖๕๔ ราย เป็นเงิน ๙๗๗,๔๖๒,๑๙๗.๙๑ บาท
- รับชำระเงินต้น เป็นเงิน ๙๔๗,๕๙๔,๖๕๗.๒๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๙๔
- รับชำระดอกเบี้ยผัดนัด เป็นเงิน ๕๖,๘๐๐,๙๒๘.๒๕ บาท
- ลูกหนี้คงเหลือ จำนวน ๓,๗๙๔ ราย เป็นเงิน ๒๙,๘๖๗,๕๔๐.๖๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๖

ประเด็นที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ข้อสังเกต ลูกหนี้ผัดนัดมีการรับชำระค่อนข้างต่ำ ฝ่ายเลขานุการฯ ควรมีการแยกลูกหนี้ตามสาเหตุ อายุการเป็นหนี้ และควรมีมาตรการมาแก้ไข โดยนำตัวอย่างจาก ธ.ก.ส. มาปรับใช้

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

วาระที่ ๕.๑ กำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน แผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๔

เลขานุการ เรื่องเดิม

ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกองทุนจัดรูปที่ดิน ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ อนุมัติแผนงานและวงเงินค่าใช้จ่ายสำหรับแผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๔ โดยมีงานก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ใน ๕ พื้นที่ ประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี กาญจนบุรี ขอนแก่น หนองคาย และมหาสารคาม

หลักเกณฑ์การกำหนดอัตรา

ตามมติคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๕ และครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ประเภทพัฒนาบางส่วน (Extensive) ไว้ดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ให้ใช้อัตราจ่ายเงินอุดหนุนของรัฐ ร้อยละ ๘๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน หรืออัตราที่เกษตรกรชำระ ร้อยละ ๒๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗

๒. อัตราการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินในจังหวัดแต่ละปี ให้กำหนดเป็นอัตราเดียวกัน แม้ว่าในจังหวัดจะมีการจัดรูปที่ดินโครงการเดียว หรือหลายโครงการ

๓. ให้ใช้อัตราเรียกเก็บฯ ณ อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๕ (Recovery Rate) เป็นหลักเกณฑ์ในการคำนวณการผ่อนชำระเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินเป็นรายปี ๑๕ ปี

การดำเนินงาน

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง ได้คิดคำนวณอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ประเภทพัฒนาบางส่วน (Extensive) ในโครงการที่ดำเนินการก่อสร้างจัดรูปที่ดินเสร็จแล้ว ดังนี้ แผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๔ ในพื้นที่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดหนองคาย รวมทั้งสิ้น ๓ พื้นที่ ๓ จังหวัด ตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กำหนด ได้อัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินดังต่อไปนี้

โครงการจัดรูปที่ดิน	ปีที่ก่อสร้าง	พื้นที่โครงการ		จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	ค่าใช้จ่าย (บาท)		ค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บ (บาท/ไร่)	
		จังหวัด	ตำบล/อำเภอ		รวมทั้งสิ้น	เฉลี่ยต่อไร่	๒๐ % ของค่าใช้จ่าย	อัตราชำระรายปี
ปี ๒๕๕๔	๒๕๕๔ - ๒๕๕๕	กาญจนบุรี	ต.รางสาลี่ อ.ท่าม่วง	๑,๕๐๐	๑๐,๘๓๖,๑๐๔.๔๕	๗,๒๒๔	๑,๔๔๕	๑๓๙
	๒๕๕๔ - ๒๕๕๕	ขอนแก่น	ต.โคกสำราญ อ.บ้านแฮด	๔,๕๐๐	๒๖,๙๙๗,๔๗๗.๖๓	๕,๙๙๙	๑,๒๐๐	๑๑๖
	๒๕๕๔ - ๒๕๕๕	หนองคาย	ต.ธาตุบังพวน อ.เมือง หนองคาย	๑,๒๒๖.๖๓	๖,๘๗๖,๔๖๙.๙๘	๕,๖๐๖	๑,๑๒๑	๑๐๘

ประเด็นที่เสนอเพื่อพิจารณา

เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน แผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๔ ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดหนองคาย รวมทั้งสิ้น ๓ พื้นที่ ๓ จังหวัด ตามตารางหน้าถัดไป เพื่อจะได้นำเสนอให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาอนุมัติต่อไป

ข้อพิจารณา ตามที่พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานจัดรูปที่ดินเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ติดขัด จึงเห็นควรใช้หลักเกณฑ์เดิมที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้อนุมัติไว้ในการกำหนดอัตรารายเรียกเก็บฯ ในครั้งนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบอัตราเรียกเก็บฯ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ และให้นำเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินพิจารณาอนุมัติต่อไป

วาระที่ ๕.๒ การกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาสมบูรณ์แบบ (Intensive)

เลขานุการ เรื่องเดิม

ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอรายละเอียดการกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาสมบูรณ์แบบ (Intensive) ดังนี้

กฎหมาย ระเบียบ และมติคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางที่เกี่ยวข้อง

๑. ข้อกฎหมายเดิม ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ความว่า “ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน จากเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินดังต่อไปนี้

(๑) บรรดาค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างระบบชลประทานและการระบายน้ำ การสร้างถนน หรือทางลำเลียงในไร่นา และสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ร่วมกัน ของบรรดาเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินให้เรียกเก็บเงินจากเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินเพื่อช่วยค่าใช้จ่าย ที่รัฐบาลได้จ่ายไปตามอัตราที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดจากค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายจริง โดยให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินผ่อนชำระเป็นรายปี ปีหนึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ และต้องเริ่มชำระงวดแรกอย่างช้าในปีที่สามนับแต่ได้ดำเนินการจัดรูปที่ดินสำเร็จตามโครงการแล้ว ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รัฐบาลจ่ายเป็นเงินอุดหนุนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ

(๒) บรรดาค่าใช้จ่ายในการปรับระดับที่ดินและกิจการอื่นๆ ในที่ดินของเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินในกรณีที่ทางราชการจัดทำให้ ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินชำระเงินตามอัตราที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดจากค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายจริง โดยให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินผ่อนชำระตาม (๑) โดยอนุโลม

ในกรณีจำเป็น ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณา ลดจำนวนเงิน และขยายเวลาการชำระเงินตาม (๑) และ (๒) ได้ตามที่เห็นสมควร”

อัตรการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน แผนงานจัดรูปที่ดิน ปี 2554

ต.รางสาลี อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี ประเภทพัฒนาบางส่วน

ค่าใช้จ่ายจริง ไร่ละ 7,224 บาท

บาท/ไร่

ปีที่	กรณีใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม			กรณีเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ต้องชำระอีก
	ผ่อนชำระ รายปี	ชำระครั้งเดียวในปีต่างๆ		
		ผ่อนชำระแล้ว	ต้องชำระอีก	
1	139		1,445	6,502
2	139	139	1,378	6,435
3	139	278	1,308	6,365
4	139	417	1,234	6,291
5	139	556	1,156	6,213
6	139	695	1,075	6,132
7	139	834	990	6,047
8	139	973	900	5,957
9	139	1,112	806	5,863
10	139	1,251	707	5,764
11	139	1,390	603	5,660
12	139	1,529	494	5,551
13	139	1,668	379	5,436
14	139	1,807	259	5,316
15	139	1,946	133	5,190
รวม	2,085			5,057

หมายเหตุ อัตรการเรียกเก็บฯ ณ อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 5

กรณีเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ชำระร้อยละ 90 ของค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างจัดรูปที่ดิน

อัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน แผนงานจัดรูปที่ดิน ปี 2554

ต.โคกสำราญ อ.บ้านแฮด จ.ขอนแก่น ประเภทพัฒนาบางส่วน

ค่าใช้จ่ายจริง ไร่ละ 5,999 บาท

บาท/ไร่

ปีที่	กรณีใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม			กรณีเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ต้องชำระอีก
	ผ่อนชำระ รายปี	ชำระครั้งเดียวในปีต่างๆ		
		ผ่อนชำระแล้ว	ต้องชำระอีก	
1	116		1,200	5,400
2	116	116	1,144	5,344
3	116	232	1,086	5,286
4	116	348	1,025	5,225
5	116	464	960	5,160
6	116	580	893	5,093
7	116	696	822	5,022
8	116	812	747	4,947
9	116	928	669	5,869
10	116	1,044	587	4,787
11	116	1,160	501	4,701
12	116	1,276	410	4,610
13	116	1,392	315	4,515
14	116	1,508	215	4,415
15	116	1,624	110	4,310
รวม	1,740			4,200

หมายเหตุ อัตราเรียกเก็บฯ ณ อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 5

กรณีเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ชำระร้อยละ 90 ของค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างจัดรูปที่ดิน

อัตรการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน แผนงานจัดรูปที่ดิน ปี 2554

ต.ธาดุ์บงพวน อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย ประเภทพัฒนาบางส่วน

ค่าใช้จ่ายจริง ไร่ละ 5,606 บาท

บาท/ไร่

ปีที่	กรณีใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม			กรณีเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ต้องชำระอีก
	ผ่อนชำระ รายปี	ชำระครั้งเดียวในปีต่างๆ		
		ผ่อนชำระแล้ว	ต้องชำระอีก	
1	108		1,121	5,045
2	108	108	1,069	4,993
3	108	216	1,015	4,939
4	108	324	957	4,881
5	108	432	897	4,821
6	108	540	834	4,758
7	108	648	768	4,692
8	108	756	698	4,622
9	108	864	625	4,549
10	108	972	548	4,472
11	108	1,080	468	4,392
12	108	1,188	383	4,307
13	108	1,296	294	4,218
14	108	1,404	201	4,125
15	108	1,512	103	4,027
รวม	1,620			3,924

หมายเหตุ อัตรการเรียกเก็บฯ ณ อัตรการดอกเบี้ย ร้อยละ 5

กรณีเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ชำระร้อยละ 90 ของค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างจัดรูปที่ดิน

๒. ข้อกฎหมายใหม่ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ความว่า “การชำระเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน การซ่อมแซมและบำรุงรักษาการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในลักษณะการประกอบธุรกิจการเกษตร หรือการใช้น้ำมากเกินไปเกินควรของเจ้าของที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ถ้ามีจำนวนสูงเกินกว่าที่เจ้าของที่ดินจะรับภาระได้และเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ เมื่อได้รับการร้องขอจากเจ้าของที่ดิน กรมชลประทาน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสนับสนุนทางการเงินหรือเข้าดำเนินการแทนได้

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางอาจพิจารณาลด ยกเว้น รวมทั้งกำหนดระยะเวลา หรือขยายระยะเวลาการชำระเงินได้ตามที่เห็นสมควร”

๓. ตามมติคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๙ ได้กำหนดวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ดังนี้

๓.๑ ผ่อนชำระตามอัตรา ระยะเวลา ที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

๓.๒ ชำระครั้งเดียวหมด

๓.๓ ผ่อนชำระบางส่วนแล้วแต่ภายหลังมีความประสงค์จะชำระส่วนที่เหลือให้หมดในครั้งเดียว

๓.๔ ชำระเป็นงวด โดยยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราที่กำหนด เฉพาะส่วนที่เหลือ

๔. คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๕ กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาบางส่วน (Extensive) ไว้ดังต่อไปนี้

๔.๑ การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ให้ใช้อัตราจ่ายเงินอุดหนุนของรัฐ ร้อยละ ๘๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดินหรืออัตราที่เกษตรกรชำระ ร้อยละ ๒๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗

๔.๒ อัตราการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินในจังหวัดแต่ละปี ให้กำหนดเป็นอัตราเดียวกัน แม้ว่าในจังหวัดจะมีการจัดรูปที่ดินโครงการเดียว หรือหลายโครงการ

๕. คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๓ เห็นชอบให้ใช้อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๕ ในการคำนวณเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน กรณีผ่อนชำระค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินเป็นรายปี ระยะเวลา ๑๕ ปี และกำหนดอัตราดอกเบี้ยชนิดในกรณีที่เจ้าของที่ดิน หรือ ผู้ได้รับสิทธิในที่ดินผิวนั้น ไม่มาชำระเงินตามกำหนดหรือไม่ครบจำนวนที่ถูกต้องในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี

ความเป็นมา

๑. เดิมแผนงานจัดรูปที่ดินจะดำเนินการในเขตพื้นที่ชลประทานขนาดใหญ่ ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน ๕ โครงการ คือ

๑. โครงการเจ้าพระยา ระยะที่ ๑ และ ระยะที่ ๒

๒. โครงการน้ำอูน

๓. โครงการหนองหวาย

๔. โครงการแม่กลอง

๕. โครงการพิษณุโลก

การจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาสมบูรณ์แบบ มีการกำหนดอัตราคืนทุนค่าใช้จ่ายในการ จัดรูปที่ดินจะมีอยู่เพียง ๔ โครงการ ยกเว้นโครงการแม่กลอง ในการกำหนดอัตราคืนทุนค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินในขณะนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปในโครงการต่างๆ เพื่อเก็บข้อมูลลักษณะบัญชีฟาร์ม จัดทำรายละเอียดรายได้ รายจ่ายและวิเคราะห์ขีดความสามารถในการจ่ายเงินคืนทุนค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ซึ่งใน ๔ โครงการ สามารถสรุปได้ดังนี้

โครงการ	ค่าใช้จ่ายจริงไร่ละ	รัฐอุดหนุน (ร้อยละ)	เจ้าของที่ดินจ่ายคืน (ร้อยละ)	อัตราจัดเก็บ ครั้งเดียว (ต่อไร่)	ผ่อนชำระ (ปีละ/จำนวนปี)	ขีดความสามารถ ไร่ละ
เจ้าพระยา ระยะที่ ๑	๑,๓๓๒	๕๐	๕๐	๖๖๖	๑๑๐/๑๑	-
เจ้าพระยา ระยะที่ ๒	๑,๕๐๐	๕๐	๕๐	๗๕๐	๑๑๐/๑๕	-
พิษณุโลก	๒,๘๑๑	๖๒.๕๖๙	๓๗.๕๓๑	๑,๐๕๕	๑๕๕/๑๕	๕๒๘
น้ำอูน	๔,๐๐๐	๖๗	๓๓	๑,๓๒๐	๑๗๗/๒๐	๕๔๒
หนองหวาย	๓,๒๘๒	๕๖.๐๐๔	๔๓.๙๙๖	๑,๔๔๔	๑๙๗/๒๐	๔๕๒

สำหรับโครงการพิษณุโลก เดิมคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มีมติให้รัฐอุดหนุน ร้อยละ ๕๐ และเจ้าของที่ดินจ่ายคืน ร้อยละ ๕๐ โครงการหนองหวาย รัฐอุดหนุน ร้อยละ ๕๑ และเจ้าของที่ดินจ่ายคืน ร้อยละ ๔๙ ส่วนโครงการน้ำอูน รัฐอุดหนุน ร้อยละ ๖๑.๒๐ เจ้าของที่ดินจ่ายคืน ร้อยละ ๓๘.๘ ต่อมาคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้ปรับลดอัตราค่าคืนทุนลง เนื่องจากมีผู้แทนราษฎร และเจ้าของที่ดินได้ร้องเรียนว่า ภายหลังจากการจัดรูปที่ดินแล้วไม่ได้ทำนา ๒ ครั้งบ้าง มีหนี้สินอื่นบ้าง งานก่อสร้างบางส่วนไม่เรียบร้อยบ้าง

เมื่อโครงการจัดรูปที่ดินขนาดใหญ่ปิดตัวลง ปรากฏว่า ภายหลังจากนั้นก็ไม่มีงานจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาสมบูรณ์แบบอีก จนกระทั่งได้มีงานก่อสร้างจัดรูปที่ดินแบบพัฒนาสมบูรณ์แบบเพิ่มขึ้นอีก ๓ โครงการ ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก

ในการประชุมครั้งที่แล้ว คณะอนุกรรมการฯ ยังไม่สามารถสรุปหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ประเภทพัฒนาสมบูรณ์แบบ (Intensive) ได้ จึงมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำมาเสนอใหม่อีกครั้ง โดยให้เพิ่มข้อมูลดังนี้

๑. ข้อมูลผลผลิตในพื้นที่
๒. ข้อมูลการจ้างที่ปรึกษาดำเนินการศึกษาให้

แต่เนื่องจากในขณะนั้น พื้นที่ดำเนินการยังไม่มี การประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดิน และยังไม่ได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน จึงไม่สามารถเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินได้ แต่ขณะนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดินและมีแผนงานออกโฉนดที่ดินแล้ว และจะต้องเตรียมความพร้อมในการจัดเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ดำเนินการอยู่ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. พื้นที่ดำเนินการจัดรูปที่ดินแล้วและมีพระราชกฤษฎีกาแล้ว มี ๓ โครงการ

๑.๑ โครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดสระบุรี ท้องที่ ตำบลสร้างโคก ตำบลลาดน้อย อำเภอ บ้านหมอ ตำบลหนองโดน อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี เนื้อที่ ๒,๑๖๐ ไร่

๑.๒ โครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ท้องที่ ตำบลมะตม อำเภอพรหมพิราม จังหวัด พิษณุโลก เนื้อที่ ๓๐๗ ไร่

๑.๓ โครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ ท้องที่ ตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัด กาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๘๘๘ ไร่

ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้

ที่	โครงการ	เนื้อที่ (ไร่)	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ค่าใช้จ่ายตาม ม.๔๖ วรรค ๑	ค่าใช้จ่ายตาม ม.๔๖ วรรค ๒	เฉลี่ยไร่ละ
๑	ต.สร้างโคก ต.ลาดน้อย อ.บ้านหมอ ต.หนองโดน อ.หนองโดน จ.สระบุรี	๒,๑๖๐	๒๑,๔๓๔,๓๐๖.๓๐ (๙,๙๒๓)	๑๘,๐๘๙,๕๕๙.๘๕ (๘,๓๗๕) ๒๐% = ๑,๖๗๕	๓,๓๔๔,๗๔๖.๔๕ (๑,๕๔๘)	๓,๒๒๓ (๑,๖๗๕+ ๑,๕๔๘)
๒	ต.มะตม อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	๓๐๗	๕,๘๔๗,๑๐๘.๕๓ (๑๙,๐๔๖)	๕,๑๓๑,๙๔๖.๐๗ (๑๖,๗๑๖) ๒๐% = ๓,๓๔๓.๒๐	๗๑๕,๑๖๒.๕๐ (๒,๓๓๐)	๕๖๗๓.๒๐ (๓,๓๔๓.๒๐+๒,๓๓๐)
๓	ต.ดงลิง อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	๘๘๘.๕๐	๑๓,๕๗๖,๘๔๔.๐๐ (๑๕,๒๘๑)	๗,๙๕๘,๑๑๗.๐๐ (๘,๙๕๗) ๒๐% = ๑,๗๙๑.๔๐	๕,๖๑๘,๗๒๗.๐๐ (๖,๓๒๔)	๘,๑๑๕.๔๐ (๑,๗๙๑.๔๐ +๖,๓๒๔)

๒. พื้นที่โครงการขนาดใหญ่ โครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน เนื้อที่โครงการ ประมาณ ๑๔๖,๙๕๐ ไร่ ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ดำเนินการก่อสร้างแล้วบางส่วนและมี รายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้

ที่	โครงการ	เนื้อที่ (ไร่)	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ค่าใช้จ่ายตาม ม.๔๖ วรรค ๑	ค่าใช้จ่ายตาม ม.๔๖ วรรค ๒	เฉลี่ยไร่ละ
๑	ต.ท่างาม ต.วัดโบสถ์ อ.วัดโบสถ์ จ.พิษณุโลก (ส่วนที่ ๑)	๑,๑๙๐	๑๕,๗๑๕,๑๗๒.๖๓ (๑๓,๒๐๖)	๕,๙๕๙,๘๑๒.๘๘ (๕,๐๐๘.๒๕) ๒๐% = ๑,๐๐๑.๖๕	๙,๗๕๕,๓๕๙.๗๕ (๘,๑๙๗.๗๘)	๙,๑๙๙.๔๓ (๑,๐๐๑.๖๕+ ๘,๑๙๗.๗๘)
๒	ต.ท่างาม ต.วัดโบสถ์ อ.วัดโบสถ์ จ.พิษณุโลก (ส่วนที่ ๒-๓)	๑,๕๓๓	๓๑,๙๗๖,๙๙๐.๐๐ (๒๐,๘๕๙)	๑๖,๓๔๗,๙๓๖.๕๑ (๑๐,๖๖๔) ๒๐% = ๒,๑๓๒.๘๐	๑๕,๖๒๙,๐๕๓.๔๙ (๑๐,๑๙๕)	๑๒,๓๒๗.๘๐ (๒,๑๓๒.๘๐+ ๑๐,๑๙๕)

จากผลการศึกษาโครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดนของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ก่อนเริ่มโครงการพอสรุปในส่วนสำคัญได้ดังนี้

๑. รูปแบบการจัดรูปที่ดินเป็นแบบพัฒนาสมบูรณ์แบบ (Intensive)

๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๓,๗๕๗-๖,๖๕๐ บาท/ไร่

๓. การวิเคราะห์ทางการเงินและความสามารถผ่อนชำระคืนทุนของเกษตรกร โดยสรุปดังนี้

รายการ	พัฒนาสมบรูณ์แบบ	พัฒนาบางส่วน
๑. ค่าก่อสร้าง (บาท/ไร่)	๑๓,๔๕๐	๘,๒๘๒
๒. การปรับระดับที่ดิน (บาท/ไร่)	๕๐๐	-
๓. การแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายโดยผู้รับประโยชน์ (บาท/ไร่) (๑x๒๐%) +(๒x๑๐๐%)	๓,๑๙๐	๑,๖๕๖
๔. เงื่อนไขการผ่อนชำระคืน	ระยะเวลาผ่อนชำระคืน : ๑๕ ปี โดย ๒ ปีแรก ไม่ต้องจ่าย ดอกเบี้ยต่อปี : ๕%	
๕. การผ่อนชำระคืนต่อปี (บาท/ไร่/ปี)	ประมาณ ๓๔๐ บาท/ไร่	ประมาณ ๑๘๐ บาท/ไร่

จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๒ ได้วิเคราะห์ผลผลิตและต้นทุนการผลิตในปี ๒๕๕๔/๕๕ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ขำวนาปี:เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ รายอำเภอ ปีเพาะปลูก ๒๕๕๔/๕๕

ภาค	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.) ที่ ๑๕%	
				ปลูก	เก็บ
พิษณุโลก	๑,๗๖๘,๖๙๒	๑,๑๗๖,๗๐๔	๗๑๓,๙๗๑	๔๐๔	๖๐๗
เมืองพิษณุโลก	๒๔๐,๒๖๖	๑๖๘,๙๙๗	๑๐๔,๙๙๖	๔๓๗	๖๒๑
ชาติตระการ	๔๖,๘๕๖	๓๗,๓๗๖	๑๖,๘๖๘	๓๖๐	๔๕๑
นครไทย	๘๕,๑๐๘	๗๓,๙๐๘	๔๒,๔๖๙	๔๙๙	๕๗๕
บางกระทุ่ม	๑๖๕,๗๘๑	๑๐๒,๕๘๓	๖๓,๓๒๘	๓๘๒	๖๑๗
บางระกำ	๓๗๙,๖๓๓	๑๖๖,๖๘๙	๑๐๒,๑๒๑	๒๖๙	๖๑๓
พรหมพิราม	๔๑๓,๙๓๓	๒๗๔,๗๑๐	๑๗๔,๖๘๐	๔๒๒	๖๓๖
วังทอง	๒๒๔,๘๓๐	๑๗๒,๓๘๐	๑๐๔,๕๕๖	๔๖๕	๖๐๖
วัดโบสถ์	๖๙,๒๔๓	๔๔,๒๗๙	๒๗,๐๐๕	๓๙๐	๖๑๐
เนินมะปราง	๑๔๓,๐๔๒	๑๓๕,๗๘๒	๗๗,๙๕๘	๕๔๕	๕๗๔

ตารางที่ ๒ ขำวนาปรัง:เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ รายอำเภอ ปี ๒๕๕๕

ภาค	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.) ที่ ๑๕%	
				ปลูก	เก็บ
พิษณุโลก	๑,๔๓๖,๓๑๙	๑,๔๓๐,๓๓๙	๑,๐๐๑,๗๙๖	๖๙๗	๗๐๐
เมืองพิษณุโลก	๒๐๒,๑๖๕	๒๐๐,๙๓๑	๑๔๐,๐๔๙	๖๙๓	๖๙๗
ชาติตระการ	๒,๑๐๕	๒,๐๙๔	๑,๒๐๒	๕๗๑	๕๗๔
นครไทย	๗,๒๓๕	๗,๒๒๐	๔,๓๙๗	๖๐๘	๖๐๙
บางกระทุ่ม	๑๕๙,๘๕๑	๑๕๙,๑๖๙	๑๑๑,๕๗๗	๖๙๘	๗๐๑
บางระกำ	๓๗๑,๖๙๓	๓๗๑,๐๖๖	๒๖๑,๙๗๓	๗๐๕	๗๐๖
พรหมพิราม	๕๐๔,๖๓๖	๕๐๒,๒๐๔	๓๕๔,๕๕๖	๗๐๓	๗๐๖
วังทอง	๑๐๗,๔๘๑	๑๐๖,๙๕๑	๗๕,๘๒๘	๗๐๖	๗๐๙
วัดโบสถ์	๕๗,๓๕๐	๕๗,๐๓๘	๓๗,๕๘๘	๖๕๕	๖๕๙
เนินมะปราง	๒๓,๘๐๓	๒๓,๖๖๖	๑๔,๖๒๖	๖๑๔	๖๑๘

ตารางที่ ๓ ขั้วนาปี : ต้นทุนการผลิต ปี ๒๕๕๖ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกเป็นรายภาค

หน่วย:บาท/ไร่

รายการ	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
๑. ต้นทุนผันแปร	๓,๙๒๑.๙๒	๓,๙๓๙.๑๕	๓,๗๐๑.๙๘	๔,๘๑๐.๘๘	๓,๖๕๖.๔๕
๒. ต้นทุนคงที่	๗๕๕.๙๕	๙๐๕.๐๖	๖๘๗.๐๕	๘๐๑.๘๑	๗๒๐.๘๓
๓. ต้นทุนรวมต่อไร่	๔,๖๗๖.๘๗	๔,๘๔๔.๒๑	๔,๓๘๙.๐๓	๕,๖๑๒.๖๙	๔,๓๗๗.๒๘
๔. ต้นทุนรวมต่อเกวียน(ตัน)	๑๐,๕๘๑	๘,๕๒๕	๑๒,๖๑๒	๙,๐๙๗	๑๐,๑๐๙

ตารางที่ ๔ ขั้วนาปรัง : ต้นทุนการผลิต ปี ๒๕๕๖ เฉลี่ยทั้งประเทศ แยกเป็นรายภาค

หน่วย:บาท/ไร่

รายการ	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
๑. ต้นทุนผันแปร	๔,๗๕๑.๒๕	๔,๗๖๑.๐๗	๔,๐๕๖.๒๒	๔,๙๓๗.๓๔	๔,๐๑๐.๒๒
๒. ต้นทุนคงที่	๑,๑๒๗.๖๒	๑,๒๓๘.๗๖	๑,๐๙๗.๓๕	๑,๖๐๒.๑๙	๖๗๘.๘๘
๓. ต้นทุนรวมต่อไร่	๕,๘๗๘.๘๗	๕,๙๙๙.๘๓	๕,๑๕๓.๕๗	๕,๙๙๙.๕๓	๔,๖๘๙.๑๐
๔. ต้นทุนรวมต่อเกวียน(ตัน)	๘,๗๐๙	๘,๙๔๒	๑๐,๒๒๕	๘,๓๖๘	๙,๐๗๐

ความเห็นของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ จะมีผลบังคับในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ดังนั้น แนวทางในการพิจารณากำหนดอัตราขอให้พิจารณาตามกฎหมายใหม่ ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. การกำหนดอัตราราคารจัดเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินให้กำหนดอัตราในแต่ละโครงการ แม้ว่าในจังหวัดนั้นจะมีการจัดรูปที่ดินหลายโครงการ
๒. การกำหนดอัตราราคารจัดเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินให้กำหนดอัตราดังนี้
 - ๒.๑ ประเภทพัฒนาสมบูรณ์แบบ (Intensive) เรียกเก็บในอัตราร้อยละ ๓๐ ของค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายจริง
 - ๒.๒ ประเภทพัฒนาบางส่วน (Extensive) เรียกเก็บในอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายจริง
๓. การคำนวณเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินให้คำนวณจากเนื้อที่ตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินได้รับตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘
๔. การชำระเงิน ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดิน เริ่มชำระเงินงวดแรกอย่างช้าในปีที่ ๓ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
๕. ประเภทการชำระเงิน ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินเลือกประเภทการชำระดังนี้
 - ๕.๑ ชำระครั้งเดียวหมด
 - ๕.๒ ผ่อนชำระเป็นรายปี ระยะเวลา ๑๕ ปี และให้ใช้อัตราดอกเบี้ย (Recovery Rate) ร้อยละ ๕ ต่อปี ในการคำนวณเงินค่าใช้จ่าย
 - ๕.๓ ผ่อนชำระเป็นรายงวด ปีละ ๑ งวด ไม่เกิน ๕ งวด โดยให้ใช้อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๕ ต่อปี ในงวดที่เหลือ

๖. ดอกเบี้ยปรับ ในกรณีที่เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินผิวดิน ไม่มาชำระเงินตามกำหนด หรือไม่ครบจำนวนที่ถูกต้องในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี
๗. การยกเว้นค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ให้ยกเว้นค่าใช้จ่ายได้ในกรณีดังต่อไปนี้
 - ๗.๑ เป็นการจัดรูปที่ดินในรูปแบบใหม่ มีเนื้อที่ไม่เกิน ๓,๐๐๐ ไร่
 - ๗.๒ เป็นแปลงตัวอย่างในพื้นที่ที่ไม่มีการจัดรูปที่ดินมาก่อนและจะต้องอยู่ห่างจากพื้นที่ที่มีการจัดรูปที่ดินแล้วไม่น้อยกว่า ๓๐๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ไม่เกิน ๓,๐๐๐ ไร่
๘. วิธีการเรียกเก็บ การผันผ่อน การขยายระยะเวลาการชำระ การลดจำนวนเงินให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

ประเด็นที่เสนอเพื่อพิจารณา

เพื่อโปรดพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน และจะได้นำเสนอให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาอนุมัติต่อไป

ข้อพิจารณา คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการพิจารณาอย่างกว้างขวาง โดยตั้งประเด็นเรื่องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนหลักเกณฑ์การกำหนดอัตรา จึงให้ตั้งคณะทำงานชั้นชุดหนึ่งเพื่อร่วมกันศึกษาและดำเนินการจัดทำข้อมูลและเหตุผลประกอบ โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ เป็นประธานคณะทำงาน และเลขานุการ และให้เชิญผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นคณะทำงานด้วย

มติที่ประชุม ให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการตามข้อพิจารณา และให้นำบทสรุปมาเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ ๕.๓ กำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาสมบูรณ์แบบ (Intensive) โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๒ แผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๒ และแผนงานจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๖

เลขานุการ ขอลอนเรื่องออกเนื่องจากต้องรอผลการดำเนินการตามวาระที่ ๕.๒ ก่อน

วาระที่ ๕.๔ การขอลดอัตราเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน โครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร

เลขานุการ เรื่องเดิม

คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง โดยมติที่ประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ กำหนดอัตราเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๐/๑ พื้นที่ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ในอัตราไร่ละ ๑,๔๙๓.-บาท (ร้อยละ ๒๐ ของค่าใช้จ่ายจริง) และมติที่ประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ กำหนดอัตราเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๑ พื้นที่ตำบลพังขว้าง ตำบลยางโอง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ในอัตราไร่ละ ๑,๗๑๕.-บาท (ร้อยละ ๒๐ ของค่าใช้จ่ายจริง)

ข้อเท็จจริง

เจ้าของที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินดังกล่าวได้ร้องขอต่อสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร เพื่อขอลดอัตราเก็บเงินฯ จากที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดไว้ ร้อยละ ๒๐ ให้เหลือร้อยละ ๑๐ โดยอ้างว่า อัตราร้อยละ ๒๐ เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก เกษตรกรไม่มีความสามารถที่จะชำระได้ สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนครได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยมีข้อมูลนำเสนอคณะกรรมการเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวใช้ที่ดินประกอบอาชีพทำนาเพื่อบริโภคมากกว่าทำนาเพื่อจำหน่าย อีกทั้งเกษตรกรมีต้นทุนผันแปร เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรง ค่าปุ๋ย สารเคมี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อเปรียบเทียบกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ค่าครองชีพจะมีแนวโน้มสูงขึ้น ในขณะเดียวกัน เกษตรกรมีภาระหนี้สินอื่นที่ต้องรับผิดชอบอีกหลายประการ เช่น ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ทุนการศึกษาบุตร หนี้ ธ.ก.ส. หนี้สหกรณ์การเกษตร หนี้ธนาคาร และเมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตทางการเกษตรหลังการก่อสร้างจัดรูปที่ดิน จะมีผลผลิตสูงกว่าผลผลิตก่อนจัดรูปที่ดินไม่มากนัก รายละเอียดดังนี้

ที่	รายการ	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒
๑	ข้าวเจ้านาปี ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	๔๒๙	๔๕๒	๔๔๐
๒	ข้าวเหนียนาปี ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	๔๕๒	๔๘๘	๔๖๙

คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ได้มีมติเห็นควรให้ลดอัตราเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินจากเดิมร้อยละ ๒๐ เป็นร้อยละ ๑๐

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พื้นที่จัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร เดิม คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้เคยพิจารณาลดอัตราเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน โครงการน้ำอูน จังหวัดสกลนครแล้วจากอัตราร้อยละ ๒๐ เป็นร้อยละ ๑๐ โดยมีเหตุผลการพิจารณาคือ เนื่องจากโครงการน้ำอูนมีศักยภาพการผลิตต่อไร่สูงกว่าโครงการอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อรายได้สุทธิ จึงลดอัตราเรียกเก็บฯ เป็นร้อยละ ๑๐ เพื่อให้รายได้สุทธิของเกษตรกรไม่แตกต่างจากโครงการอื่นๆ มากนัก และเนื่องจากในการลดอัตราเก็บเงินฯ ในคราวนี้ เห็นว่าข้อมูลยังไม่เพียงพอ ต่อมา นายอภิชาติ ติรสวัสดิ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร ได้มีหนังสือถึง ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้ลดอัตราเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินโดยเพิ่มโครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๑ อีก ๑ โครงการ โดยกล่าวอ้างเกษตรกรได้รับความเดือดร้อน จากอัตราค่าใช้จ่ายฯ ร้อยละ ๒๐ โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๐/๑ ไร่ละ ๑,๔๙๓.-บาท และโครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑/๑ ไร่ละ ๑,๗๑๕.-บาท นั้น แพงเกินไป แต่เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอต่อการพิจารณา สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจึงได้ประสานงานกับสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ขอรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ซึ่งได้รายละเอียดจากผลสำรวจสถิติเพาะปลูกข้าวและผลผลิตของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูน จังหวัดสกลนคร ดังนี้

รายการ	ปี ๒๕๔๘	ปี ๒๕๔๙	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔
ข้าวนาปี (ไร่)	๑๘๐,๓๓๙	๑๘๐,๗๔๓	๑๗๘,๔๒๔	๑๗๘,๔๓๖	๑๗๘,๘๘๓	๑๗๕,๒๙๘	๑๗๗,๒๕๒
ผลผลิต ก.ก./ไร่	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๖๒๕	๕๖๕
ข้าวนาปรัง (ไร่)	๒๑,๖๘๕	๓๓,๑๖๕	๖๑,๒๕๓	๔๓,๗๑๖	๒๖,๔๕๓	๔๙,๙๑๓	๗๕,๙๔๗
ผลผลิต ก.ก./ไร่	๕๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๔๙๐	๕๕๐	๕๕๐	๕๘๐

การกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ประเภทพัฒนาบางส่วน โครงการน้ำอูน เดิม คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้พิจารณาในภาพรวมพร้อมกับโครงการเจ้าพระยาระยะที่ ๒ โครงการแม่กลอง โครงการพิษณุโลก และโครงการหนองหวาย ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ โดยมีมติให้เพิ่มการอุดหนุนจากเดิมในอัตรา ๖๐% ของค่าก่อสร้างทุกโครงการ ยกเว้นโครงการน้ำอูน อุดหนุน ๖๗% ให้เพิ่มเป็นอุดหนุนในอัตรา ๘๐% ของค่าก่อสร้างทุกโครงการ ซึ่งในขณะนั้น โครงการน้ำอูน มีค่าใช้จ่าย ๒,๑๐๐ บาท/ไร่ อัตราค่าใช้จ่าย ๓๓% อัตราเก็บเงินค้ำประกัน ๖๙๓ บาท/ไร่

ในการประชุมคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ครั้งที่ ๑/๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๔ ได้พิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายที่คณะอนุกรรมการกำหนดอัตรา หลักเกณฑ์และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินได้นำเสนอ เมื่อปรับให้รัฐอุดหนุน ๘๐% ดังนี้

บาท/ไร่

โครงการ	อัตราเดิม		อัตราใหม่รัฐอุดหนุน ๘๐%		อัตราลดลง จากเดิม (%)
	ชำระครั้งเดียว (บาท)	ผ่อนปีละ (บาท)	ชำระครั้งเดียว (บาท)	ผ่อนปีละ (บาท)	
เจ้าพระยาระยะที่ ๒	๔๖๑	๖๘	๒๓๐	๓๔	๕๐
แม่กลอง	๑,๑๙๑	๑๗๕	๕๙๕	๘๗	๕๐
พิษณุโลก (ข)	๗๒๐	๑๐๖	๓๖๐	๕๓	๕๐
(ค)	๔๓๖	๖๔	๒๑๘	๓๒	๕๐
หนองหวาย	๗๗๒	๑๐๓	๓๘๖	๕๑	๕๐
น้ำอูน	๖๙๓	๙๓	๔๒๐	๕๖	๓๙.๗๘

ในการประชุมคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ครั้งที่ ๒/๒๕๓๔ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแนวทางการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายฯ พบว่าโครงการน้ำอูนมีศักยภาพในการผลิตดีด้อยกว่าโครงการอื่นๆ มีข้อจำกัดบางประการได้แก่ ดินเค็ม ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปัญหาการใช้พื้นที่เพาะปลูกในฤดูแล้ง และได้คำนึงถึงผลผลิตของพืชหลัก คือ ข้าวที่มีผลผลิตแตกต่างจากโครงการอื่นๆ

ปัญหาดินเค็ม

ก่อนการก่อสร้างโครงการน้ำอูนในพื้นที่บางแห่งของโครงการมีปัญหาดินเค็มจากผลของการสำรวจโดยกรมชลประทาน เมื่อปี ๒๕๑๖ มีดินที่เค็มน้อยถึงเค็มมากกระจายอยู่ในเขตโครงการรวมประมาณ ๗,๗๘๐ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูนได้รวบรวมเกี่ยวกับลักษณะดินในเขตโครงการไว้โดยสรุปดังนี้

- พื้นที่ดินเค็มจัด คือ มีคราบเกลือมากกว่าร้อยละ ๕๐ พบในบริเวณตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม
- พื้นที่ดินเค็มปานกลาง มีคราบเกลือร้อยละ ๑๐-๕๐ พบในบริเวณตำบลพังโคน อำเภอพังโคน ตำบลพรรณนา ตำบลวังยาง ตำบลพอกน้อย อำเภอพรรณานิคม
- พื้นที่ดินเค็มจัดจะกระทบกระเทือนผลผลิตข้าวอย่างมาก นอกจากจะต้องใช้พันธุ์ข้าวที่ทนเค็ม เช่น ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ , ก.ข ๗ , ก.ข ๖ , ก.ข ๘ ข้าวเหนียวสันป่าตอง ส่วนพื้นที่ดินเค็มปานกลางนั้น กระทบกระเทือนผลผลิตข้าวบ้าง แต่จะกระทบกระเทือนพืชไร่บางชนิดมาก เช่น ถั่วเหลือง , ถั่วเขียว

ลักษณะและสมรรถนะของดิน

ดินในเขตโครงการมี ๒ ลักษณะใหญ่ๆ ได้แก่ ดินร่วนปนทราย ประมาณร้อยละ ๘๐ และดินเหนียวประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่โครงการ ดินในเขตโครงการส่วนใหญ่เป็นดินชุดร้อยเอ็ด มีอยู่ประมาณร้อยละ ๔๔ ซึ่งดินชนิดนี้มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับทำนา และการปลูกพืชไร่ นอกจากนั้น ยังมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำอีกด้วย ส่วนที่เหลือเป็นดินชุดโคราชและเชียงใหม่

จากการสำรวจการทำ Land Classification ของกรมชลประทานเมื่อตอนพิจารณาก่อสร้างโครงการชลประทานน้ำอูนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๖ ได้จัดลำดับที่ดินสำหรับใช้เพื่อการทำนา และการปลูกพืชไร่ ปรากฏว่าเกือบร้อยละ ๕๐ จัดอยู่ในชั้น ๒ สำหรับการทำนาและปลูกพืชไร่ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ประเภท	จำนวนร้อยละของความเหมาะสม	
	สำหรับปลูกข้าว	สำหรับปลูกพืชไร่
ชั้น ๑	๒๓.๕	๓๕.๘
ชั้น ๒	๔๖.๗	๔๓.๔
ชั้น ๓	๒๙.๘	๒๐.๗
รวม	๑๐๐	๑๐๐

การใช้พื้นที่เพาะปลูกในฤดูแล้ง

จากข้อมูลของฝ่ายเกษตรชลประทาน กองจัดสรรน้ำ กรมชลประทาน ปรากฏว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันการใช้พื้นที่เพาะปลูกในฤดูแล้งยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดคือประมาณร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่โครงการ ในระยะ ๑-๒ ปีที่ผ่านมามีการใช้พื้นที่เพาะปลูกในฤดูแล้งประมาณร้อยละ ๑๕ แต่มีการปลูกพืชเกษตรอุตสาหกรรมซึ่งมีรายได้สูงประมาณ ๗,๐๐๐ ไร่

คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ได้ทบทวนอัตราค่าใช้จ่ายฯ ประเภทพัฒนาบางส่วนแล้วเห็นว่า โครงการอื่นๆ รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่าย ร้อยละ ๘๐ มีความเหมาะสมแล้ว ส่วนโครงการน้ำอูนมีมติให้รัฐอุดหนุน ร้อยละ ๘๐ รายละเอียดตามตารางดังนี้

โครงการ	ค่าก่อสร้าง (บาท/ไร่)	อัตราเดิม			อัตราใหม่			ระยะผ่อน ชำระ (ปี)
		รัฐอุดหนุน (%)	ชำระครั้งเดียว (บาท/ไร่)	ผ่อนชำระ (บาท/ไร่)	รัฐอุดหนุน (%)	ชำระครั้งเดียว (บาท/ไร่)	ผ่อนชำระ (บาท/ไร่)	
เจ้าพระยา ระยะที่ ๒	๑,๑๕๒	๖๐	๔๖๑	๖๘	๘๐	๒๓๐	๓๔	๑๕
พิษณุโลก ข	๑,๘๐๐	๖๐	๓๒๐	๑๐๖	๘๐	๓๖๐	๕๓	๑๕
” ค	๑,๐๙๑	๖๐	๔๓๖	๖๔	๘๐	๒๑๘	๓๒	๑๕
แม่กลอง	๒,๙๗๗	๖๐	๑,๑๙๑	๑๗๕	๘๐	๕๙๕	๘๗	๑๕
หนองหวาย	๑,๙๓๐	๖๐	๗๗๒	๑๐๓	๘๐	๓๘๖	๕๑	๒๐
น้ำอูน	๒,๑๐๐	๖๗	๖๙๓	๙๓	๙๐	๒๑๐	๒๘	๒๐

ในการประชุมคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๕ ได้พิจารณาการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาบางส่วน ซึ่ง คณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดอัตรา หลักเกณฑ์และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ มีความเห็น ดังนี้ “การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาบางส่วน (Extensive Model) ทุกโครงการยกเว้นโครงการน้ำอูน คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้ กำหนดอัตรา โดยรัฐบาลอุดหนุนร้อยละ ๘๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดินและเกษตรกร เจ้าของที่ดินชำระเพียงร้อยละ ๒๐ ดังนั้น ในการดำเนินการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนาบางส่วน (Extensive Model) ในอนาคต เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกร เจ้าของที่ดินให้เกิดความเป็นธรรมโดยทัดเทียมกัน จึงสมควรให้รัฐบาลจ่ายเป็นเงินอุดหนุน ร้อยละ ๘๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดินและให้เกษตรกรเจ้าของที่ดินชำระร้อยละ ๒๐ เช่นเดียวกับโครงการต่างๆ ที่ทางราชการได้ดำเนินการจัดรูปที่ดินไปแล้ว”

ซึ่งที่ประชุมได้มีมติ เห็นสมควรอนุมัติในหลักการสำหรับการจัดรูปที่ดินประเภทพัฒนา บางส่วน (Extensive Model) ที่จะดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑. การกำหนดอัตราเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ให้ใช้อัตรารายจ่ายเงินอุดหนุนของรัฐบาลร้อยละ ๘๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดินหรืออัตราที่เกษตรกรชำระร้อยละ ๒๐ ของราคาค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นฐานในการคิดคำนวณ

๒. อัตราการเรียกเก็บในจังหวัดใดแต่ละปีให้กำหนดเป็นอัตราเดียวแม้ว่าในจังหวัดนั้นจะมีการจัดรูปที่ดิน โครงการเดียวหรือหลายโครงการก็ตาม

แต่มีมติที่ประชุมไม่ได้กล่าวถึงโครงการน้ำอูน

ในการประชุมคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ มีมติให้จัดเก็บค่าใช้จ่ายฯ โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๓๗/๑ พื้นที่ตำบลวังยาง ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร (ค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ไร่ละ ๖,๔๖๓.-บาท) ให้ชำระประเภทครั้งเดียวไร่ละ ๑,๒๙๓.-บาท (ร้อยละ ๒๐ ของค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน) ผ่อนชำระ ๑๕ ปี ปีละ ๑๙๐.-บาท รวมเป็นเงิน ๒,๘๕๐.-บาท/ไร่

ในการประชุมคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๓ มีมติให้จัดเก็บค่าใช้จ่ายฯ โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๔๐/๒ พื้นที่ตำบลไร่ อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร (ค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ไร่ละ ๗,๖๑๒.-บาท) ให้ชำระประเภทครั้งเดียวไร่ละ ๑,๕๒๒.-บาท (ร้อยละ ๒๐ ของค่าก่อสร้างจัดรูปที่ดิน) ผ่อนชำระ ๑๕ ปี ปีละ ๑๔๖.-บาท รวมเป็นเงิน ๒,๑๙๐.-บาท/ไร่ แต่ไม่มีเกษตรกรเจ้าของที่ดินร้องขอให้ลดอัตราการจัดเก็บแต่อย่างใด

โครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร มีผลการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

โครงการ	แจ้งหนี้		รับชำระ		คงเหลือ	
	ราย	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ราย	จำนวนเงิน
โครงการปี ๒๕๓๗/๑	๗๐	๖๗๒,๖๐๘.๙๔	๕๖๔,๔๙๗.๗๖	๘๓.๙๓	๑๕	๑๐๘,๑๑๑.๑๘
โครงการปี ๒๕๔๐/๒	๑๓๕	๑,๑๘๓,๖๓๒.๑๙	๘๙๕,๘๙๘.๒๙	๗๕.๖๙	๓๓	๒๘๗,๗๓๓.๙๐
โครงการปี ๒๕๕๐/๑	๙๓	๑,๕๕๗,๓๖๕.๐๘	๑,๓๑๘,๙๖๙.๖๙	๘๔.๖๙	๑๘	๒๓๘,๓๙๕.๓๙
โครงการปี ๒๕๕๑/๑	๒๗๗	๓,๐๙๓,๙๑๘.๕๐	๒,๔๖๘,๔๓๗.๖๓	๗๙.๗๘	๕๑	๖๒๕,๔๘๐.๘๗
รวม	๕๗๕	๖,๕๐๗,๕๒๔.๗๑	๕,๒๔๗,๘๐๓.๓๗	๘๐.๖๔	๑๑๗	๑,๒๕๙,๗๒๑.๓๔

ความเห็นของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางได้พิจารณาตามวรรคท้ายของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ “ในกรณีจำเป็น ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณา ลดจำนวนเงิน และขยายเวลาการชำระเงินตาม (๑) และ (๒) ได้ตามความเห็นสมควร” เห็นว่า ตามคำกล่าวอ้างในการขอลดอัตราการจัดเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินว่าอัตราการจัดเก็บฯ แพงเกินไป นั้น เมื่อเปรียบเทียบกับโครงการ ปี ๒๕๓๗/๑ และ ปี ๒๕๔๐/๒ แล้ว เป็นอัตราเดียวกัน คือ ร้อยละ ๒๐ ของค่าก่อสร้าง แต่ในโครงการทั้งสองเกษตรกรมีขีดความสามารถชำระได้ ไม่มีการขอลดอัตราแต่อย่างใด และเมื่อได้พิจารณาจากผลการจัดเก็บเงินของโครงการปี ๒๕๕๐/๑ เห็นว่ามีการชำระค่อนข้างสูงถึงร้อยละ ๘๔.๖๗ และโครงการ ปี ๒๕๕๑/๑ อยู่ที่ร้อยละ ๗๙.๗๘ แสดงว่า เกษตรกรเจ้าของที่ดินรับได้ ส่วนคำกล่าวอ้างถึงต้นทุนผันแปร เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์พืช ค่าแรงงาน ค่าปุ๋ยเคมี ค่อนข้างสูง นั้น เห็นว่า เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามปกติในทุกๆ พื้นที่ พิจารณาโดยรวมแล้ว เห็นว่ายังไม่มีความจำเป็น ตามมาตรา ๔๖ วรรคท้าย จึงเห็นสมควรให้จัดเก็บค่าใช้จ่ายในอัตราเดิม คือ ร้อยละ ๒๐ ของค่าใช้จ่ายจริงต่อไป

ประเด็นที่เสนอเพื่อพิจารณา

เพื่อพิจารณาการขอปรับลดอัตราเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน โครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ และให้นำเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วาระที่ ๕.๕ แผนการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระ

เลขานุการ เรื่องเดิม

ตามที่กองทุนจัดรูปที่ดินได้เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ตั้งแต่ปีบัญชี ๒๕๔๙ ในปีบัญชี ๒๕๕๘ ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงาน เสร็จเรียบร้อยแล้ว และตามตัวชี้วัดที่ ๓.๕ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระ โดยให้กองทุนจัดรูปที่ดินจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระเสนอคณะกรรมการพิจารณา กำหนดอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการเรียก เก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินและรายงานผลการดำเนินงานภายใน ๑ เดือนนับจากวันสิ้นไตรมาสแต่ละไตรมาส

การดำเนินงาน

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง ได้จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระเสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ประเด็นที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

มติที่ประชุม เห็นชอบแผนการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระที่เลขานุการนำเสนอ และรับทราบผลการดำเนินงาน

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

(นางสิริญา พนมวัน ณ ออยุธยา)
ผู้จดยางานการประชุม

(นายสมใจ นาควารีย์)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

แผนการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระ ประจำปีบัญชี ๒๕๕๘

ในรอบปีบัญชี ๒๕๕๗ กองทุนจัดรูปที่ดินมีลูกหนี้ค้างเหลือ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๔,๘๔๒ ราย เป็นเงิน ๓๙,๓๔๒,๒๔๘.๒๔ บาท แบ่งเป็นลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้จำนวน ๓,๘๒๘ ราย เป็นเงิน ๓๐,๔๘๔,๐๓๑.๗๑ บาท มีลูกหนี้ครบกำหนดชำระในปีบัญชี ๒๕๕๗ จำนวน ๘๑๔ ราย เป็นเงิน ๔,๙๗๓,๓๔๗.๒๑ บาท ลูกหนี้ที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ จำนวน ๒๐๐ ราย เป็นเงิน ๓,๘๘๔,๘๖๙.๓๒ บาท ซึ่งสามารถสรุปผลการรับชำระได้ ดังนี้

รายการ	ลูกหนี้ค้างเหลือ		แจ้งหนี้เพิ่มในปีและปรับเงินต้น		รวม	ผลการรับชำระ	ร้อยละ
	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน			
ลูกหนี้ผิดนัด	๓,๘๒๘	๓๐,๔๘๔,๐๓๑.๗๑		(๖๙,๘๕๙.๗๓)	๓๐,๔๑๔,๑๗๑.๙๘	๕,๑๒๗,๑๗๓.๗๒	๑๖.๘๖
ลูกหนี้ครบกำหนดใน ปี ๒๕๕๗	๘๑๔	๔,๙๗๓,๓๔๗.๒๑	๘๙๖	๒,๗๗๙,๐๕๑.๓๗	๗,๗๕๒,๓๙๘.๕๘	๕,๗๗๘,๘๗๒.๙๒	๗๔.๕๔
ลูกหนี้ที่ยัง ไม่ครบกำหนด	๒๐๐	๓,๘๘๔,๘๖๙.๓๒	๙๒๐	๕,๘๖๖,๒๒๓.๑๗	๙,๗๕๑,๐๙๒.๔๙	๒,๔๐๓,๐๑๐.๒๗	๒๔.๖๔
ลูกหนี้ค้างเหลือ	๔,๘๔๒	๓๙,๓๔๒,๒๔๘.๒๔		๘,๕๙๕,๔๑๔.๘๑	๔๗,๙๓๗,๖๖๓.๐๕	๑๓,๓๐๙,๐๕๖.๙๑	๒๗.๗๗

โดยลูกหนี้ค้างเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ จำนวน ๔,๓๒๑ ราย เป็นเงิน ๓๔,๖๐๘,๖๐๖.๑๔ บาท ประกอบด้วย

๑. ลูกหนี้ผิดนัดชำระ จำนวน ๓,๔๖๗ ราย เป็นเงิน ๒๗,๕๐๓,๘๖๖.๒๘ บาท
๒. ลูกหนี้ที่ครบกำหนดชำระในปีบัญชี ๒๕๕๘ จำนวน ๕๖๔ ราย เป็นเงิน ๔,๒๕๖,๓๔๔.๗๖ บาท
๓. ลูกหนี้ที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ จำนวน ๒๙๐ ราย เป็นเงิน ๒,๘๔๘,๓๙๕.๑๐ บาท

แผนการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระ

๑. สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานีประสานงานยอดลูกหนี้ค้างเหลือ
๒. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและการติดตามผล
๓. สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดออกหนังสือแจ้งเตือนและเร่งรัดหนี้ทุกรายให้แล้วเสร็จภายในเดือน กันยายน ๒๕๕๘
๔. สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการติดตามเร่งรัดให้พบตัวลูกหนี้เพื่อเร่งรัดหนี้และทราบสถานะของลูกหนี้
๕. สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจะติดตามผลการดำเนินงานทุกเดือน
๖. ประชุมเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานและสรุปประเด็นปัญหาอุปสรรค และกำหนดแนวทางการแก้ไข
๗. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอคณะกรรมการพิจารณา กำหนดอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน เพื่อทราบ